

Συνοπτική ἔρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας (Αἰμιλιανός Σιμωνοπετρίτης Προηγούμενος Ἰ.Μ. Σίμωνος Πέτρας)

[Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Γέρ. Αἰμιλιανός Σιμωνοπετρίτης](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Τὴν χαρήκαμε, ἀγαπητά μου παιδιά, πραγματικὰ τὴν λειτουργία μας σήμερα. Ἀκόμη δὲν ἔχει φέξει καὶ τελειώσαμε. Εἶναι εὐκαιρία τώρα νὰ ποῦμε δύο σκέψεις, διότι πολλές φορές παραπονεῖσθε ὅτι δὲν μπορείτε νὰ χαρῆτε τὴν λειτουργία, δὲν τὴν εὐχαριστιέστε, δὲν τὴν καταλαβαίνετε, δὲν μπορείτε νὰ προσευχηθῆτε. Ἄλλες ὅμως φορές χαρούμενες μοῦ λέτε: Σήμερα λειτουργήθηκα πολὺ καλά· τὴν ἔζησα τὴν λειτουργία.

Ἄραγε πότε μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι τὴν ζήσαμε καὶ πότε τὸ λέμε χωρὶς νὰ εἶναι ἀλήθεια; Προσευχόμεθα εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀλλὰ τί πρέπει νὰ ζητοῦμε; Ἢ μᾶλλον τί μᾶς παρέχει ἡ θεία λειτουργία, γιὰ νὰ τὸ ζητήσωμε καί, ὅταν τὸ λάβωμε, νὰ ἔχωμε τὴν βεβαιότητα ὅτι εἰσακούσθηκε ἡ προσευχή μας;

Ἀναμφιβόλως ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς θείας λειτουργίας εἶναι ἡ συμμετοχή μας εἰς

τὴν θείαν ζωὴν, εἶναι ἢ δόσις καὶ ἢ ἀντίδοσις, νὰ δώσωμε καὶ νὰ πάρωμε. Τί νὰ δώσωμε; Τὰ δῶρα, «τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν». Εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ δίνομε εἰς αὐτόν. Εἶναι δικά του καὶ τοῦ τὰ προσφέρομε. Τοῦ προσφέρομε ἄρτον καὶ οἶνον.

Γιατί ἄραγε; Μὲ τὰς θυσίας ποὺ προσέφερον οἱ «παλαιοί», οἱ Ἰουδαῖοι, προσέφερον πάντοτε καὶ δῶρα, ὅπως χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ σκευή, ἀπαρχάς, δηλαδὴ τοὺς πρώτους καρποὺς τῆς γῆς, ἢ «ζῶα τῶν ἐδωδύμων», ἀπὸ αὐτὰ ποὺ τρώει ὁ ἄνθρωπος.

Ἐμεῖς δὲν κάνομε τοιαύτας προσφοράς· προσφέρομε ἄρτον καὶ οἶνον, τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του ἀποκλειστικῶς ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶναι κύρια διατροφή του. Εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τοῦ ἐξασφαλίζουν τὴν ἐπίγειον ζωὴν. Προσφέροντας λοιπὸν ἄρτον καὶ οἶνον, αὐτὰ ποὺ κατ' ἐξοχὴν ἀρμόζουν εἰς τὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι σὰν νὰ προσφέρωμε τὴν ἴδια μας τὴν ζωὴν, τὴν ἐπικηρόν, τὴν ἐπίγειον, τὴν προσωρινήν. Προσφέρομε κάτι τὸ πρόσκαιρο, γιὰ νὰ πάρωμε κάτι τὸ αἰώνιο, τὴν αἰώνιον ζωὴν. Εἰς τὴν δόσιν τὴν ἰδικὴν μας ἔρχεται ἢ ἀντίδοσις τοῦ Χριστοῦ· μᾶς παρέχει τὴν ἰδικὴν του ζωὴν, τὸ σῶμα του καὶ τὸ αἷμα του.

Τί ώραῖα τὸ λέγει ὁ Καβάσιλας· «προῖκα δίδωσιν ἡμῖν ὁ Θεὸς πάντα τὰ ἅγια, καὶ οὐδὲν αὐτῶν προεισφέρομεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς εἰσι χάριτες». Ὅ,τιδήποτε μᾶς χαρίζει ὁ Θεός, καὶ οἱ ἐπιτυχίες εἰς τὸν ἀγῶνα μας καὶ οἱ ἀρετὲς καὶ οἱ εὐσεβεῖς σκέψεις καὶ τὰ πάντα, ὅλα τὰ ἅγια, «πᾶν δῶρημα τέλειον», εἶναι «προῖκα», δωρεά, καὶ «ἀτεχνῶς χάριτες τοῦ Θεοῦ», ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον δῶρα χαρισμένα ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἐμεῖς δὲν ἔχομε τίποτε νὰ προσφέρωμε, τίποτε ἐνώπιον αὐτοῦ νὰ συνεισφέρωμε· τὰ πάντα προέρχονται ἐξ αὐτοῦ.

Γιὰ νὰ μπορέση ὅμως νὰ γίνῃ αὐτὴ ἢ ἀντίδοσις ποὺ εἶναι ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς θείας λειτουργίας, γιὰ νὰ γίνῃ καὶ σὲ μᾶς αὐτὸ ποὺ ἔγινε ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ ὁποῖον διὰ μιᾶς τοιαύτης περιχωρήσεως καὶ ἀντιδόσεως ἠνώθη ἢ θεία καὶ ἢ ἀνθρωπίνη φύσις, πρέπει νὰ προπαρασκευασθῶμεν. Χωρὶς προπαρασκευὴν, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ματαίως γίνεταί ἡ λειτουργία. «Ἄλλὰ τὸ γε ἐπιτηδεῖους γενέσθαι πρὸς τὸ δέξασθαι αὐτὰ καὶ φυλάξαι ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν καὶ οὐκ ἂν μεταδοίη τοῦ ἁγιασμοῦ μὴ οὕτω διατεθεῖσιν», λέγει πάλι ὁ Καβάσιλας· ναί, ὅλα μᾶς τὰ δίνει ὁ Θεός, ἀλλὰ θέλει νὰ γίνωμε ἱκανοί, ὥστε νὰ δεχθοῦμε τὸν ἁγιασμόν του καὶ τὰ δῶρα του, καὶ ἄξιοι νὰ τὰ φυλάξωμε. Ἀναγκαστικῶς λοιπόν, γιὰ νὰ μᾶς τὰ μεταδώσῃ, πρέπει νὰ διατεθοῦμε καὶ ἡμεῖς καταλλήλως. Ἐπειδὴ «οὕτως ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τὴν τεῦξιν τῶν μυστηρίων τὸ εὖ ἔχοντας ἀπαντῆσαι καὶ παρεσκευασμένους», διὰ τοῦτο ὁ ἱερὸς συγγραφεύς, ὁ ἐρμηνευτὴς τῆς θείας λειτουργίας, μᾶς λέγει ὅτι ἡ προετοιμασία οὐσιαστικῶς καὶ μυστικῶς γίνεταί εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν. Πῶς ἐπιτυγχάνεταί αὐτό; Μὲ τίς εὐχές, μὲ τοὺς ψαλμούς, μὲ τὰ ἁγιογραφικὰ ἀναγνώσματα, μὲ ὅλα τὰ λεγόμενα καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῇ.

Εἰς τί συνίσταται ἡ προπαρασκευή; Εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς καρδίας μας, ὥστε νὰ γίνῃ χωρητικὴ τῆς θεότητος. Πῶς μᾶς προετοιμάζει, τί προσφέρει ἡ λειτουργία; Τί πρέπει νὰ ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Θεὸν καί, ὅταν τὸ λάβωμε, τότε εἴμεθα παρεσκευασμένοι, ἕτοιμοι, νὰ δεχθοῦμε τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ;

Αὐτὸ τὸ θέμα θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ σήμερα, παιδιὰ μου. Καὶ γιὰ νὰ ἐκφράσωμε μερικὲς σκέψεις, θὰ μᾶς βοηθήσουν ὁ συγγραφεὺς τὸν ὁποῖον ἀναφέραμε προηγουμένως, ὁ ἱερὸς Καβάσιλας, τὸ ἀποστολικὸ καὶ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα καὶ ἡ σημερινὴ ἀκολουθία.

Τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖο ἐπιτυγχάνομεν εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν, εἶναι ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν μας. Πραγματικὰ τὴν κερδίζομε. Πῶς; Κατ' ἀρχάς, μὲ τὶς εὐχὲς οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται πρὸς τὸν Θεὸν ἐκ μέρους μας διὰ τῶν χειλέων τοῦ ἱερέως καὶ ἔχουν μίαν δύναμι. Τὰ ὠραιότατα νοήματά τους συντρίβουν τὴν καρδιά μας, καὶ ἂν ἀκόμη αὐτὴ εἶναι πέτρινη. Μᾶς κάνουν νὰ νοιώσωμε τὴν ἁμαρτωλότητά μας. Ἀναπεμπόμενες δὲ καὶ ἀνερχόμενες οἱ εὐχὲς εἰς τὸν Θεὸν καθιστοῦν ἴλεων. Δέχεται τὴν παράκλησίν μας, διότι ἔχει ὑποσχεθεῖ ὅτι θὰ ἀκούῃ τὴν προσευχή μας. Εἰς ὅλες τὶς εὐχὲς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς συγχωρήσῃ ὁ Θεός. Ἐπομένως, εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ μᾶς ἀκούσῃ, τὴν ὥρα μάλιστα ἐκείνην τὴν φρικτὴν τοῦ μυστηρίου; Μᾶς ἀκούει καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς παρέχει τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν. Νὰ σκεπτόμεθα λοιπὸν τὴν ἁμαρτωλότητά μας καὶ νὰ ἀγωνιζώμεθα νὰ συντριβῇ ἡ σκληρότης τῆς καρδίας μας, οὕτως ὥστε νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἄφεσις.

Τὸ δεύτερον, τὸ ὁποῖο κερδίζομε, εἶναι μία μετάθεσις τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας εἰς τὸν οὐρανόν• δὲν ζοῦμε πλέον εἰς τὴν γῆν τὴν ὥρα τῆς λειτουργίας. Προσέξατε τί ἔλεγε ἓνα τροπάριον τῶν αἰνῶν, ποὺ ψάλαμε; «Διὰ τοῦ σταυροῦ σου Χριστέ, μία ποίμνη γέγονεν, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, καὶ μία Ἐκκλησία• οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἀγάλλεται• Κύριε δόξα σοι». «Διὰ τοῦ σταυροῦ σου Χριστέ» — ὁ σταυρὸς ὑψώνεται χωρὶς χύσιμον αἵματος εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἡ ὁποία εἶναι μία ἀναπαράστασις ἀκριβῶς τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, τοῦ σταυρικοῦ του θανάτου — «διὰ τοῦ σταυροῦ σου» καὶ διὰ τῆς λειτουργίας σου ἐπομένως, ὅλα γίνονται «μία ποίμνη καὶ μία Ἐκκλησία». Ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι καὶ ἄνθρωποι, οὐρανὸς καὶ γῆ συμμετέχουν. Ὅλα γίνονται ἓνας οὐρανός. Οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα συγχωνεύονται καὶ ὅλοι καὶ ὅλα μαζὶ δοξάζουν τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου του καθήμενον Χριστόν.

Ἡ λειτουργία μας λοιπὸν εἶναι μία σύναξις τῶν ποιημάτων, τῶν δημιουργημάτων τοῦ Θεοῦ καὶ μάλιστα τοῦ ἀγγελικοῦ, τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου. Εἶναι δημιουργία ἐνὸς πνευματικοῦ οὐρανοῦ, μπροστὰ στὴν ὁμορφίαν τοῦ ὁποῖου ὁ ἐπίγειος κόσμος, οἱ ὄρατοὶ οὐρανοὶ ὠχριοῦν.

Ὅταν ζῆ κανεὶς αὐτὴν τὴν ἀλήθεια εἰς τὴν λειτουργίαν, αὐτὸν τὸν πνευματικὸν οὐρανόν, αὐτὴν τὴν παράστασι τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τότε πλέον δὲν νοιώθει

άνετα εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Ὅποιος μπορεῖ νὰ χωρέσει καὶ εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ὁποῖος μπορεῖ νὰ βουλευτεῖ, αὐτὸς δὲν εἶναι «εὐθετος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Ὅταν εἶσαι εἰς τὴν λειτουργίαν, νοιώθεις ὅτι εἶσαι ξένος πλέον γιὰ τὸν κόσμον. Χαίρεσαι, διότι εἶσαι γεγραμμένος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἀνάβει ἡ ἐπιθυμία στὴν καρδιά σου νὰ γίνης καὶ σὺ πολίτης τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Εἶναι δύσκολο; Εἶναι ὑπόθεσις τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ἔτρεξαν, ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὸ σημερινὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, χαρούμενοι εἰς τὸν Κύριον διότι ἔκαναν θαύματα, εὐηγγελίζοντο, ἐκέρδιζαν ψυχές, ἔβγαζαν δαιμόνια καὶ τοῦ εἶπαν «καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν, Κύριε», τί ἀπήντησεν ἐκεῖνος; Μὴ χαίρετε δι' ὅλα αὐτά, ἀλλὰ νὰ χαίρετε διότι τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν οὐρανοῖς· «ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Αὐτὸ εἶναι τὸ δύσκολο νὰ ἐπιτύχη κανεὶς· εἶναι τὸ πραγματικὸ κέρδος ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ἔχη.

Ἡ λειτουργία εἶναι σὰν νὰ μᾶς λέγη: Γίνε καὶ σὺ ἐκλεκτός, ποὺ θὰ συγκαταριθμηθῆς εἰς αὐτὴν τὴν πολιτείαν τοῦ Θεοῦ. Νὰ νοσταλγῆς πάνω ἀπὸ ὅλα τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, τὴν κοινωνίαν τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐκεῖ ὅπου ὅλα ἀγάλλονται, ὅλα δοξολογοῦν τὸν Θεόν.

Τὸ τρίτον, τὸ ὁποῖο κερδίζομε ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ προηγουμένου, εἶναι ὁ ἁγιασμός μας. Μόνον σὲ ἅγιους μπορεῖ νὰ ἐπαναπαυθῆ ὁ Θεὸς καὶ μόνον μὲ αὐτοὺς μπορεῖ νὰ ἐπικοινωνῆ· «Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύη». Γι' αὐτὸ καὶ τοῦ ζητοῦμε συνεχῶς νὰ μᾶς ἀγιάσῃ. Τί εἶναι λοιπὸν ὁ ἁγιασμός καὶ πῶς ἐπιτυγχάνεται; Εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀποκοπή μας ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου. Ἅγιος εἶναι ὁ ξεχωρισμένος, ὁ ἀφωρισμένος, ὁ δοσμένος εἰς τὸν Θεόν. Ἐπομένως, γινόμεθα ξένοι διὰ τὸν κόσμον καὶ ἐπιθυμοῦμεν πλέον νὰ ἀνήκωμεν ὀλοκληρωτικὰ εἰς τὸν Θεόν. Αὐτὴ μας ἡ ἐπιθυμία μᾶς ἀγιάζει. Γίνεται μία προϋπόθεσις, γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ ἀποκτήσωμε καὶ κάθε ἄλλην ἀρετὴν, ἀπαραίτητη γιὰ τὸν ἁγιασμόν μας.

Ἡ λειτουργία μας λοιπὸν εἶναι ἓνα δόσιμον, μία προσφορὰ τοῦ ἑαυτοῦ μας εἰς τὸν Κύριον ἢ καλύτερα μία ἐπανάληψις τῆς προσφορᾶς μας, μία ἀνανέωσις τῆς συνθήκης ποὺ ἔχομε ὑπογράψει μαζί του, τότε ποὺ ἐβαπτίζόμεθα καὶ ἐχριόμεθα. Κάθε φορὰ ποὺ πηγαίνομε εἰς τὴν λειτουργίαν ὑποσχόμεθα καὶ πάλι: Κύριε, σοῦ ξαναδίνω τὸν ἑαυτόν μου.

Ὁ ἁγιασμός μας αὐτὸς ὅμως γίνεται καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὸ σῶμα του καὶ εἰς τὴν ζωὴν του. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ γίνεται ἡ σύναξις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Συμμετέχομεν καὶ ἡμεῖς. Ἐπομένως, ἐπικοινωνοῦμεν ἄμεσα μὲ τὸν Θεόν. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι οἱ χυμοὶ τοῦ Θεοῦ, ἡ ἁγιότης του ρέουν μέσα μας, γινόμεθα μέλη

Χριστοῦ, γινόμεθα Χριστός. Ἐκεῖνος ἡ κεφαλὴ καὶ ἐμεῖς τὰ μέλη. Ἀφοῦ ἡ κεφαλὴ εἶναι ἅγια καὶ ἐμεῖς γινόμεθα ἅγιοι ὡς «μέλη ἐκ μέρους», ὡς «σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς του καὶ ὀστᾶ ἐκ τῶν ὀστέων του».

Συμμετέχομεν εἰς τὴν ζωὴν του. Τί σημαίνει αὐτό; Ἡ λειτουργία οὐσιαστικῶς δὲν εἶναι προσευχὴ• εἶναι δόσις καὶ ἀντίδοσις. Εἶναι ὅμως καὶ μία ἀνάμνησις καὶ μία ἐπανάληψις, μία ὄρασις. Ὁ Χριστὸς ζῆϊ τώρα μπροστὰ μας. Δι' ὅλων «ὀρώμεν τὸν Χριστὸν τυπούμενον καὶ τὰ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοῦ ἔργα καὶ πάθη• καὶ γὰρ ἐν τοῖς ψαλμοῖς καὶ ταῖς ἀναγνώσεσι καὶ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τοῦ ἱερέως διὰ πάσης τῆς τελετῆς πραττομένοις, ἡ οἰκονομία τοῦ Σωτῆρος σημαίνεται».

Ἐπομένως, ὀλόκληρη ἡ θεία μυσταγωγία εἶναι εἰκόνα τοῦ ἰδίου τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ὁλόκληρη ἡ θεία λειτουργία εἶναι μία ἐν χρόνῳ καὶ ἐν χώρῳ ἐπανάληψις τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ• σὰν νὰ ζεῖ τώρα μπροστὰ μας ὁ Χριστός. Διότι αὐτὰ ποῦ γίνονται εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, «εἰς τὴν τοῦ Σωτῆρος οἰκονομίαν ἀναφέρεται πάντα, ἵνα ἡμῖν ἡ αὐτῆς θεωρία πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν οὔσα τὰς ψυχὰς ἀγιάζη καὶ οὕτως ἐπιτήδειοι γινώμεθα πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῶν ἱερῶν δώρων». Κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν του ὁ Χριστὸς ἐχάρισε τὴν ἀνάστασίν του εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τώρα «φιλοπόνως θεωρουμένη» ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καθιστᾶ καὶ ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ἀνιστάμεθα εἰς τὴν ἰδικὴν του ζωὴν.

Ὅλα, ὅσα λέγονται καὶ πράττονται εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, ἀρχικῶς εἶχον ἓνα πρακτικὸν σκοπὸν ἄλλα καὶ ἓνα δεύτερον: νὰ τυποῦν τὸν Χριστόν• δύο ἔργα δηλαδὴ μποροῦν νὰ ἐπιτελοῦν. Ἡ περιφορὰ, παραδείγματος χάριν, τοῦ Εὐαγγελίου εἶχε ἓνα πρακτικὸν σκοπὸν. Ταυτοχρόνως ὅμως εἶναι καὶ μία τύπωσις καὶ μία δῆλωσις καὶ μία φανέρωσις τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ. Ἐπίσης, ὅπως τὰ ἐνδύματά μας καλύπτουν μίαν πρακτικὴν ἀνάγκην, καλύπτουν τὴν γυμνότητά μας καὶ προφυλασσόμεθα ἀπὸ τὴν θερμότητα ἢ ἀπὸ τὸ κρύο, ἀλλὰ συγχρόνως ἀποκαλύπτουν τὴν ἡλικίαν μας, τὸ ἀξίωμά μας, τὸν χαρακτῆρα μας, ὑποδηλώνουν τὸν ἄνθρωπον, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὰ ἄμφια τῆς θείας λειτουργίας. Ὑπάρχουν τέλος πράξεις καὶ λόγοι, ποῦ ἔχουν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον συμβολικὸν χαρακτῆρα, δηλωτικὸν τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ.

Δι' αὐτὸ εἰς τὴν λειτουργίαν πρέπει οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς διανοίας μας νὰ εἶναι συνεχῶς εἰς τὰ νοούμενα καὶ εἰς τὰ τελούμενα, οὕτως ὥστε, συμμετέχοντες μυστικῶς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κυρίου, νὰ γινώμεθα ἱκανοὶ νὰ συμμετέχωμεν καὶ μυστηριακῶς εἰς αὐτήν. Δι' ὅλων λοιπὸν τῶν μέσων «καλλίω... καὶ θειοτέραν ἐργάζεται τὴν ψυχὴν» ἡ θεία λειτουργία καὶ μᾶς καθιστᾶ ἀξιούσας πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἐνα τέταρτον, τὸ ὁποῖον προσφέρει ἡ θεία λειτουργία, εἶναι ἡ ἄνευ ὀρίων ἀγάπη

πρὸς τοὺς ἄλλους, πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας. Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα ἔλεγε• «Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης». Ἐνα τέτοιο φίλημα ἔκαναν οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοί. Σὲ μᾶς κατηγγήθη. Μπορεῖ ὅμως νὰ εἶναι ἐσωτερικὸ• μὲ ἕνα βλέμμα τῆς καρδιάς νὰ ἀγκαλιάζῃ τρόπον τινὰ ὁ ἕνας ὅλους τοὺς ἄλλους. Ἐν πάσῃ ἀγάπῃ καὶ ἐν πλήρει ἐνότητι μετὰ τῶν ἄλλων πρέπει κανεὶς νὰ ἔρχεται εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ ταυτοχρόνως νὰ τὸ ζητεῖ, γιὰ νὰ γίνῃ μία αὐξησης. Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐνωθεῖ μὲ τὸν Χριστόν, ἐὰν δὲν εἶναι ἐνωμένος μὲ τὸ κάθε μέλος τοῦ σώματος αὐτοῦ;

Τέλος, ἡ θεία λειτουργία μὲ τὴν προετοιμασία ποὺ κάνει μέσα μας δημιουργεῖ πίστιν καὶ ἐναπόθεσιν τῶν ἐλπίδων, τῶν δυσκολιῶν, τῶν προβλημάτων μας εἰς Ἐκεῖνον. Εἰς τὴν λειτουργίαν δὲν πηγαίνομε γιὰ νὰ ζητήσωμε αὐτὸ ἢ τὸ ἄλλο, δηλαδὴ νὰ ἱκανοποιήσωμε τὶς ἀνάγκες μας. Πηγαίνομε νὰ ζητήσωμε ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον Ἐκεῖνον. Ἀφήνομε εἰς τὸν Θεὸν τὰ ὑπόλοιπα, «πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπὶ αὐτόν», κατὰ τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα, ὅπως ἐκεῖνος ποὺ ρίχνεται στὴν θάλασσα καὶ ἀφήνεται νὰ ἄγεται καὶ νὰ φέρεται ἀπὸ τὰ κύματά της. Ἀποκτοῦμε τότε θάρρος, δικαίωμα• κατακτοῦμε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν νὰ μποροῦμε νὰ ἀφηνώμεθα εἰς τὸν Θεόν. Διότι, ἐφ' ὅσον ἀφηνώμεθα εἰς αὐτὸν καὶ ἔχομε τὸ δικαίωμα νὰ γίνωμε κάτι τὸ θεϊκόν, εἶναι φυσικόν, ἀφοῦ Ἐκεῖνος ἔχει ἀρχίσει τὴν ζωὴ μέσα μας, Αὐτὸς νὰ τὴν φέρῃ καὶ εἰς πέρας, νὰ τακτοποιήσῃ κάθε πρόβλημα ἐξωτερικόν ἀλλὰ καὶ πνευματικόν. «Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει ὑμᾶς, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει». Ὁ Χριστὸς ἀναλαμβάνει πλέον αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ζωὴ μας, νὰ μᾶς δώσῃ σθένος, νὰ μᾶς στηρίξῃ, νὰ μᾶς καταρτίσῃ καὶ νὰ μᾶς τελειοποιήσῃ. Τὰ πάντα ἀναλαμβάνει Ἐκεῖνος.

Εἶδαμε λοιπὸν ὅτι εἰς τὴν λειτουργίαν κερδίζομε τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, γίνεται μία μετάθεσις τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιάς μας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπιτυγχάνομεν τὸν ἁγιασμόν, ἐνούμεθα ἐν ἀπολύτῳ, ἐν πλήρει ἀγάπῃ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, ἡ πίστις ἐνισχύεται καὶ τὰ πάντα ἐναποτίθενται εἰς τὸν Θεόν.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐπιτυγχάνομεν μὲ τὶς εὐχές, ὅπως λέγαμε στὴν ἀρχή. Δὲν βοηθοῦν ὅμως μόνον οἱ εὐχές. Βοηθοῦν καὶ οἱ ψαλμοὶ — ἰδίως οἱ ψαλμοὶ τῶν ἀντιφώνων, τῶν ὁποίων ὅμως σήμερα δὲν διαβάζονται παρὰ μόνον ὠρισμένοι στίχοι — καὶ οἱ ψαλμωδίες, διότι καὶ αὐτὰ ὁμιλοῦν περὶ τοῦ Χριστοῦ. Οἱ μακαρισμοὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ τὰ ἀναγνώσματα ποὺ ὁμιλοῦν γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἔργο του, μᾶς ἀνάβουν τὸν πόθο καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τηροῦμε τὶς ἐντολές του.

Τοιοτοτρόπως, δι' ὅλων τῶν δρωμένων καὶ τῶν τελουμένων ἐν τῇ λειτουργίᾳ, ἐπιτυγχάνομεν νὰ κάνωμε τὴν ψυχὴν μας καλυτέραν, ὠραιότεραν. Δι' αὐτὸν τὸν

λόγον ὁ ἱερὸς συγγραφεὺς τῆς ἐρμηνείας τῆς λειτουργίας μᾶς προτρέπει- «Οὕτω... αἰδεσθῶμεν τὸν οὕτως ἐλεήσαντα, τὸν οὕτω σώσαντα καὶ πιστεύσωμεν αὐτῷ τὰς ψυχάς», ἃς τοῦ ἐμπιστευθῶμεν τὶς ψυχές μας, «καὶ παραθώμεθα τὴν ζωὴν, καὶ φλέξωμεν τὰς καρδίας τῷ πυρὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ• καὶ τοιοῦτοι γενόμενοι, τῷ πυρὶ τῶν μυστηρίων ὁμιλήσωμεν ἀσφαλῶς καὶ οἰκείως». Ὅταν τοῦ ἐμπιστευθῶμεν τὰς ψυχάς μας, ὅταν τοῦ παραθέσωμεν τὴν ζωὴν μας, ὅταν φλέξωμεν τὰς καρδίας μας μὲ τὸ πῦρ τῆς ἀγάπης του, τότε πλέον εἴμεθα ἔτοιμοι καὶ μπορούμε νὰ «ὁμιλήσωμεν τῷ πυρὶ τῶν μυστηρίων ἀσφαλῶς καὶ οἰκείως», νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐπαφήν, νὰ ἀποκτήσωμεν πλέον ἐμπειρικὴν συνάφειαν μὲ τὸ πῦρ τῶν μυστηρίων του. Τότε μόνον ἢ ἐν τῇ πράξει, ἢ ἐμπειρικῇ αὐτῇ αἴσθησις, ἢ πραγματικῇ αὐτῇ ἐκζήτησις τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ γίνεται βίωμά μας. Καὶ ἡ μετάληψις τῶν τιμίων δώρων, ἢ μετάληψις τῆς θεότητος καὶ ἡ θέωσις μας, ἔρχεται ὡς ἀπόρροια ὅσων μᾶς χαρίζει ἡ θεία λειτουργία.

Τὸ τεμάχιο τοῦ ἄρτου, τὸ ὁποῖο πρόκειται νὰ γίνῃ σῶμα Χριστοῦ, τὸ βγάζομε ἀπὸ τὸ πρόσφορο. Δὲν προσφέρομε ὀλόκληρο τὸ πρόσφορο εἰς τὸν Κύριον, ἀλλὰ ἓνα τεμάχιό του. Τὸ πρόσφορο εἰκονίζει τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὸ ἡμέτερον φύραμα, τὸ ἀνθρώπινο γένος. Ἐξῆλθε ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ ἡμετέρου φυράματος διὰ νὰ θεώσῃ αὐτό. Ἄς ἐξέλθωμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ μέσου τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ θεωθῶμεν, διὰ νὰ προσφερθῶμεν εἰς τὸν Θεόν. Διότι, προσφέροντας αὐτὸ τὸ ἀντίτυπον, προσφέρομεν τὸν ἑαυτὸν μας. Τὰ ἀντίτυπα τοῦ τιμίου σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ πρῶτα τὰ ἐναποθέτομεν ὡς δῶρα εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Προσκομιδῆς καὶ ἐν συνέχειᾳ τὰ προσφέρομεν ὡς θυσίαν ἐπὶ τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.

Ἄς καταστήσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας δῶρο διαλεγμένο, δῶρο ξεχωρισμένο, δῶρο ποὺ θὰ τὸ ἀφήσωμε μὴ γιὰ πάντα στὰ χέρια Ἐκείνου καὶ δὲν θὰ θελήσωμε ποτὲ νὰ τὸ πάρωμε πίσω. Ὅταν προσφερθοῦμε εἰς Αὐτὸν ὡς δῶρο, τότε μόνον θὰ μπορούμε, πλησιάζοντες καὶ κυκλοῦντες καθ' ἑκάστην τὸ θυσιαστήριόν του καὶ προσεδρεύοντες εἰς αὐτό, νὰ προσενέγκωμεν ὀλόκληρο τὸ εἶναι μας, τὸν ἑαυτὸν μας — νοῦν, ψυχὴν καὶ καρδίαν— θυσίαν ζῶσαν καὶ εὐάρεστον. Τὸ εἶναι μας μᾶς τὸ ἐχάρισε Ἐκεῖνος· τὸ ὀφείλομεν εἰς Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ παύσῃ νὰ εἶναι τὸ κέντρο καὶ τὸ τέλος, ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς μας.

Πηγή: agiazoni.gr